

[Oluf Pedersen.]

går de og venter måske et år eller mere, og så får de nej. Dem har man gjort en bjørnetjeneste, dem har man skadet. Nu må de begynde uden statslån, og det er en meget dyrere start. Jeg synes, det er en underlig måde at hjælpe på. Det er ikke lovens fejl, men det er selve lovens princip; der er ingen på rigsdagen, der kan lave en ordentlig lov på disse områder.

Jeg er også meget betænkelig ved det, der siges i § 5, at det er embedsmændene, der skal bestemme, hvem der skal have lån. Det er altså embedsmændene, der skal bestemme, hvilke erhvervsvirksomheder der skal startes her i landet.

Nu må man være ganske klar over, at i samme grad som staten finansierer, bliver der mindre beløb til rådighed til privat finansiering. Staten, embedsmændene, skal altså bestemme, hvem der skal starte en virksomhed. Hvad gør så embedsmændene? Ja, de har selvfølgelig som de gode embedsmænd, de er, ikke andet at gøre end at prøve på at søge forbindelse med sagkyndige. De søger forbindelse med branchen med det resultat, som jeg har set, at branchens folk erklærer: vi har virksomheder nok på det område. Jeg nævnte forleden dag en eksportvirksomhed, der havde fået det svar, at der var virksomheder nok på det pågældende område her i landet. Er det virkelig meningen, at man ved hjælp af statens midler skal kunne sætte ind mod alt, hvad der kan smage af konkurrence? Jeg ved ikke, om den højtærede handelsminister er kommunistisk indstillet, men ellers synes jeg nok, den højtærede handelsminister må sige, at dette er en form for lovgivning, som industrien ikke kan være tjent med. Det er en lovgivning, som industrien burde vende sig imod. Hvad er baggrunden for, at industrien ikke gør det? Det er den billigere rente. Hvis man forlod det princip, at de pågældende skal have billigere rente, at det er andre end virksomheden selv, der skal betale renten, ville der overhovedet ingen lyst blive til at få disse lån. Dette med billigere rente hører ingen steder hjemme. Hvis det kun drejede sig om at sige: ja, men vi kan ikke skaffe penge — sådan kan det godt ligge for virksomheder —, var det det mindste krav, man måtte stille, at virksomheden er i stand til at svare dagens rente. Hvis virksomheden ikke er det, bør den ikke startes, for så er den ikke rationel, og så er samfundet ikke tjent med, at den startes. Men hvis der modsat startes en virksomhed, der er i stand til at svare dagens rente, skal den ikke have rentetil-

skud, så er det en ufortjent gave, et tilskud, som er unødvendigt. Derfor burde man lade være med at lave en lovgivning som den, der er foreslået her.

Alfred Jensen: Jeg vil gerne erindre om, at jeg, da rammeloven var til behandling i forgårs, påtalte, at der ikke i denne forbindelse var tænkt på håndværket. Men iøvrigt forekommer det mig ikke at være det vigtigste ved dette lovforslag, at håndværket er gledet ud. Det vigtigste er for mig de to famøse linier, der er blevet føjet ind i § 1, stk. 2, og som siger, at der særlig skal tages hensyn til de virksomheder, der vil kunne udnyttes i forswarets tjeneste. Forsvarets tjeneste vil i denne forbindelse sige krigsproduktion, det kan man lige så godt sige rent ud, og når disse to linier er føjet ind, er det udelukkende, fordi der er fremkommet krav herom fra amerikansk side. Jeg tror, det store flertal i den danske befolkning er enigt om, at der ofres nok på krigsproduktion; den tager altfor mange penge, altfor mange materialer. Det, vi har brug for, er produktion af en anden art, det er fredsproduktion. Derfor kan vort parti ikke støtte et lovforslag som det, der her ligger på bordet. Hvis der havde været tale om at give tilskud eller lån til industrielle virksomheder for at fremme de fredelige sysler her i landet, f. eks. for at skaffe indenlandske traktorer til landbruget, gøre landet selvforsynende med mejemaskiner, måske også oprette en sukkerfabrik, kunne vi tale om det, men som lovforslaget foreligger her, kan vi ikke gå ind for det. Jeg har såvel i forgårs som i går talt ikke alene om rentens højde, men også om udvalgets sammensætning, og de bemærkninger, jeg gjorde i går vedrørende det af ministeren for offentlige arbejder fremsatte lovforslag, gælder også dette lovforslag. Det lovforslag, der her ligger på bordet, har vi ingen sympati for, og hvis det ikke ændres i overensstemmelse med, hvad jeg har sagt, kan man ikke regne med vor støtte, men må tværtimod regne med, at vi vil stemme imod.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Jeg vil gerne takke for velvillig modtagelse af lovforslaget og allerede nu gøre opmærksom på et par ting i anledning af de bemærkninger, der er fremkommet her ved første behandling.

Vi har i handelsministeriet i høj grad været opmærksom på, at det ville have været heldigt, om det havde været muligt også at få håndværket med ind under denne lovgivning, og det var også tilfældet i det første